

de stenenbank

IN DIT NUMMER

... vooral opwekkende en vrolijk stemmende zomerse berichten. De positiviteit begint al meteen met een verrukkelijk mooi-weer-recept van Eileen. Het groenteam van Toine toont opnieuw aan dat Hees nog biodiverser is dan we al dachten. Verder meest aankondigingen: van zomerfestival Happy Hees (vroeger heette dat het dorpsfeest), en van het nachtommetje. Ook in het "Wilde Westen" heeft de zomer toegeslagen. Mocht u desondanks bevangen worden door sombere gevoelens of stress, dan is een bosbad misschien een goede remedie. Zie daarvoor de bijdrage van onze wijkwandelaar.

Eileens zomerrecept

Na een lange winter en regenachtige lentedagen is het eindelijk weer tijd voor de zomerse maaltijden. Dit gerecht had ik vorig jaar voor het eerst op in een restaurant in Delft en ik was meteen verkocht. De frisse yoghurt met de kruidige dukkah zorgt voor een heerlijke combinatie, perfect voor een zonnige zomerdag!

KIJK VOOR HET COMPLETE RECEPT OP PAG 2 >

ZOMERAGENDA

Open Dag Zorgboerderij In het Westen > zaterdag 13 juni, 10.00-17.00 uur | Bachcantates > zondag 14 juni & 13 september, 19.30 uur in de Petruskerk, zie bach-cantates-nijmegen.nl | Informatieavond deelauto's > dinsdag 16 juni, 19.30 uur Wijkcentrum De Biezantijn | Bouwdorp Hees > 17-19 augustus, zie dorpsbelanghees.nl/bouwdorp | Happy Hees > zondag 30 augustus, 15.00-19.00 uur bij Sancta Maria | Herdenking oorlogsdoden Hees > vrijdag 25 september, 16.00-17.15 uur

Platbrood met groene asperges, labneh en dukkah

Ingrediënten

1 – LABNEH

250 g Griekse yoghurt
1 tl zeezoutvlokken

2 – DUKKAH

70 g gezouten amandelen
50 g zadenmix (pompoenpitten,
zonnebloempitten, lijnzaad, chiazaad,
hennepzaad, hazelnoot)
1 el sesamzaad
1 el komijnzaad
zout en peper

3 – PLATBROOD

400 g Griekse yoghurt
400 g zelfrijzend bakmeel
2 tl bakpoeder
zout en peper
2 el olijfolie

4 – TOPPING

2 el olijfolie
bos groene asperges
2 geperste teentjes knoflook
25 g gezouten boter
10 g fijngesneden verse dille

BENODIGDHEDEN

kaasdoek (of dunne theedoek)
bakpapier

Bereiding

1 – LABNEH

- Meng de yoghurt met zoutvlokken. Bekleed een zeef met kaasdoek en doe de yoghurt erin.
- Hang de zeef in een kom en zet het minimaal een uur (liever wat langer) in de koelkast.

2 – DUKKAH

- Verwarm de (elektrische) oven tot 190 graden, bekleed een bakplaat met bakpapier.
- Vermeng alle zaden/noten, verdeel ze over de bakplaat en bestrooi met wat zout en peper.
- Bak ze 8 minuten in de oven, haal de bakplaat eruit en laat het mengsel afkoelen op de bakplaat.

3 – PLATBROOD

- Meng de Griekse yoghurt, bakmeel, bakpoeder, olijfolie, peper en zout in een (beslag)kom.
- Kneed dit met een vork tot een deeg. Voeg eventueel nog wat extra olijfolie toe.
- Bestuif het werkblad met bakmeel en kneed het deeg nog even.
- Verdeel het in 8 gelijke stukken en rol het elk met een deegroller uit tot een pannenkoek van ongeveer een halve cm dik.
- Verwarm een koekenpan met dikke bodem op middelhoog vuur en bak de broden een voor een, ca. 2 minuten per kant, zonder ze plat te drukken (het moet luchtig blijven).

4 – TOPPING

- Snij de harde uiteinden van de asperges.
- Doe de olie in een ruime koekenpan op middelhoog vuur en bak de asperges 6 minuten, onder regelmatig roeren/draaien.
- Als de asperges wat zachter zijn geworden, voeg je de boter, knoflook en dille toe en bak nog eventjes.

5 – AAN DE ZONNIGE TAFEL

Leg een platbrood op je bord, bestrijk met labneh, leg er een drietal asperges op, bestrooi met dukkah en eventueel wat extra dille.

Eet smakelijk!

Waarnemers: Hub, Ria, Toine en Wil

Adres: Kerkstraat 4

Tuin bezocht op: 30 april 2026

Aantal waargenomen soorten en verzamelsoorten: meer dan 265

Tekst & fotografie: Ria en Toine

In deze rubriek duiken we letterlijk in de tuinen van Heesenaren. Waarom doen we dat? In de hoop dat mensen meer oog krijgen voor wat er leeft in hun eigen omgeving wil de Heese groep van amateurwaarnemers de kennis over lokale tuinen vergroten. Misschien geven we buurtgenoten zo een zetje om zelf aan het waarnemen te slaan of om hun tuin natuurlijker in te richten. De tuinen kunnen heel bijzonder en groot zijn, maar ook in de gewone, kleinere tuin is genoeg te vinden.

Het moest er echt eens van komen. Peter meldde zich namelijk al in 2024 aan voor onze actie, maar door een niet samen te vatten loop der gebeurtenissen konden we nu pas aan de gang op dit bijna intimerende perceel van maar liefst 5.000 m². We keken daar al langer naar uit, want Peters tuin is beroemd in Hees. Hij wordt drukbezocht met Open Tuinendagen en valt al vanaf de straatkant op door zijn

weelderigheid en variatie. De Stenen Bank staat schuin voor zijn huis, wat het idyllische tafereel compleet maakt. (Heeft iemand trouwens zin om samen met mij een actie richting de gemeente op touw te zetten om die ontsierende kunststof prullenbak daarnaast te laten vervangen door een model met wat meer cachet?)

De avond vóór onze tuininventarisatie heb ik twee lichtvallen geplaatst om nachtvlinders aan te trekken. Peter vertelde me ondertussen enthousiast over de ontstaansgeschiedenis van de tuin. Aan veel planten kleeft een anekdote. Zo zijn diverse bomen als zaailing overgebracht vanuit de Ooijpolder, Overasseltse Vennen of de omgeving van zijn oude werkplek, het Montessori College. De omvang van de tuin vroeg om een grotere onderzoeksploeg. We zijn daarom met vier natuurvorsers uitgerukt en hebben toen kennism gemaakt met ons nieuwe lid Wil. Hij was ons opgevallen door de grote hoeveelheid leuke waarnemingen die hij de laatste maanden in zijn tuin had gedaan. We verwelkomen nieuwe, vriendelijke mensen graag in ons clubje en Wil bleek nog een opgeleide bioloog te zijn ook.

Typering tuin

Tot 1934 was op deze plek een rozen- en bomenkwekerij gevestigd. Na een overname werden er tomaten en andere groentes verbouwd. In 1972 kochten Peter en zijn vrouw Cinthy het in verval geraakte perceel en hebben ze zowel het huis als de omliggende tuin prachtig opgeknapt. Het resultaat mag er zijn: een *grand dessert* van alles waar een tuinliefhebber van droomt. Er zijn fruitbomen, verrukkelijke borders met inheemse en uitheemse bloemen en planten, gelardeerd met waterpartijtjes en grote bomen. Aan de achterzijde van het perceel bevindt zich een heus weiland.

Bijzondere soorten

- Kegelspin (vrij algemeen, kruisspinachtige, eerste waarneming in Hees)
- Hoornaarblaaskop (vrij algemeen, blaaskopvlieg)
- Geelpoot-smalboktor (zeldzaam, boktor, eerste waarneming in Hees)
- Haakjesschildwants (algemeen, schildwants, eerste waarneming in Hees)
- Stippelelfje (vrij algemeen, zweefvlieg, eerste waarneming in Hees)

Leliehaantje

Zwartbekbandzweefvlieg

Oranjetipje vrouw

Methodiek

Visuele waarneming in combinatie met lichtvallen, fotografie en klopscherm. Er zijn ook wat geluidsopnames van vogelzang gemaakt.

Conclusie

Mede door de omvang van de tuin hebben we een recordaantal soorten weten vast te leggen. Veertien soorten waren bovendien nog nooit eerder in de wijk gezien. In de lichtvallen vonden we onder andere een Fijnsparwegspanner, Zilveren groenuil en Bruine essenmot. Dat was meer dan we hadden verwacht, want het was 's nachts erg koud en er stond een fikse wind. De beestjes in Peters tuin hielden zich over het algemeen goed aan de regels: het uitkloppen van Grote brandnetel leverde direct een Gekamde brandnetel-snuittor, Brandnetel-blindwantsen en Viervlekbrandnetelsnuitkevers op. Op Hondsdraf vonden we inderdaad mijnen van de mineervlieg die je op die plant kunt verwachten.

Fraaiste namen
 – Eikenooglapmot (micro-nachtvlinder)
 – Rhododendronknopvreter (paddenstoel)
 – Geribde prachtblindwants (blindwants)
 – Gekamde brandnetelsnuittor (snuitkever)
 – Bloedrode bladloper (zweefvlieg)

Op het achterste deel van het terrein was een hoekje met Reuzenberenklauw waar een doorlopende voorstelling werd opgevoerd door zonnende zweefvliegen (waaronder de prettig allitererende Bloedrode bladloper), juffers, dagvlinders en de indrukwekkende Hoornaarblaaskop. Er was zelfs ruimte voor een kleine heroïsche daad: ik zag een koningin van de Aziatische hoornaar en heb die snel van het leven beroofd, waarmee ik potentieel 100.000 andere beestjes heb gered, zo lees ik op de website van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging. Met hun scherpe blik ontdekten Ria en Hub minuscule nachtvlindertjes als de Eikenooglapmot en de Esperiamot. Wil zorgde ervoor dat de aanwezige korstmossen en algemene planten als Tuinwolfsmelk en Kleefkruid niet over het hoofd werden gezien.

Peter zette ons tussendoor royale hoeveelheden zelfgebakken kruidenkoek, verse koffie en verfrissingen voor. We keuvelden er tijdens de middagpauze lustig op los over in tuinen zoekgeraakte en op bijzondere wijze hervonden voorwerpen, de (eigen)aardigheden van de wijk, het wonder van de gespecialiseerde soorten (hoe

Smeerwortel-netwants

Koolschildwants

Heliophanus

weet zo'n minuscule Smeerwortelaardvlo zijn weg toch te vinden naar een smeerwortelplant in een tuin?) en nieuwe enge ziektes die door teken worden overgebracht. Dit alles gebeurde terwijl de gesprekken zo nu en dan werden onderbroken door een Grote bonte specht die op een terrasscherm landde of een voorbijfladderend Oranjetipje.

Ik heb het niet nadrukkelijk laten merken tijdens ons bezoek, maar ik was ontroerd door de liefdevolle manier waarop Peter zijn overleden vrouw Cinthy aanhaalde bij veel wat hij vertelde. Als het ging over de meer dan 50-jarige geschiedenis van de tuin, gebeurde dat steevast in de we-vorm en veel van de terloopse anekdotes betroffen Cinthy. Peter, je openheid, enthousiasme en gastvrijheid waren fantastisch. We hopen nog vaker bij je op bezoek te komen, want dit veldonderzoek was veel te kort om deze tuin recht te doen. Voor de ontmoeting met de bijzondere eigenaar ervan geldt hetzelfde.

Ook meedoen?

U kunt zich aanmelden via toinevangaal@protonmail.com. Na afloop van ons bezoek ontvangt u een rapportje en er verschijnt mogelijk een artikeltje in *de Stenen Bank*. Het maakt niet uit of uw tuin klein of groot is!

De waarnemingsmaterialen zijn mede gefinancierd door een subsidie van de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij en het Fonds Groene Bondgenoten, een samenwerkingsverband dat vrijwilligers helpt bij het werken aan het thema Basiskwaliteit Natuur, bijvoorbeeld door ondersteuning bij het monitoren en vergroten van biodiversiteit in de eigen omgeving. We maken hier dankbaar en veelvuldig gebruik van.

MIJMERINGEN

Cor van der Donk

Het mag inmiddels duidelijk zijn dat het geschreven woord me lief is. Toch wil ik in deze column aandacht vragen voor film; het kijken als gemeenschappelijke ervaring. Sinds een paar jaar zit ik met vier andere mannen in een filmclub. Eens in de zes weken bespreken we een film. Meestal een Lux-film, soms een Netflix-film. Een enkele keer een film naar aanleiding van een tip uit de tv-gids. Er wordt meestal afzonderlijk gekeken. We bespreken de film bij Café Maxim aan een soort van vaste stamtafel. Alle vijf zijn we boven de zeventig en mensenmensen. In al die jaren is het zelden voorgekomen dat we een unaniem oordeel hadden over de film. Onze waarneming en de daarbij horende 'waarheid' verschillen per persoon. De één is gevoelig voor sfeer, mooie of indrukwekkende opnames. Een ander weer voor de bedoeling van de regisseur: 'Wat wil die mij vertellen, laten ervaren?' Het verhaal kan centraal staan, de karakterontwikkeling, acteerprestaties, relatie met jezelf als kijker. Biedt de film ontspanning, confrontatie? Dit zijn enkele van de uitgangspunten die na verschillende blonde biertjes en glaasjes oude jenever in steeds heftigere debatten de revue passeren. De overstap van de film naar de wereld is daarna snel gemaakt. Wat deze club zo bijzonder maakt, is dat we op basis van iets gemeenschappelijks (de film, de wereld) elkaar wezenlijk en respectvol ontmoeten.

Doet me denken aan het communicatiemodel van William Isaacs. We starten met conversatie (gekeuvel over ditjes en datjes en pijntjes en kwaaltjes). Vervolgens een debat. De degens worden gescherpt, de ikken vliegen over tafel. De overstap naar de dialoog is geregeld nog een hobbel, het eigen gelijk loslaten of ter discussie stellen is niet altijd even gemakkelijk, soms ook niet nodig. De flow, het vierde stadium, ruimte voor creatieve oplossingen is vooral frustrerend als het om wereld-issues gaat. Vaak besluiten we de avond dan ook met: wéér geen oplossing...

"EEN GOEDE DIALOOG HEEFT SPEELSHEID NODIG."

(vrije interpretatie van Fontenelle, Franse schrijver)

De pen op de tong

Onderstaand historisch gedicht uit Hees vonden we terug in de Collectie Gelderland. Het is zeer waarschijnlijk geschreven door een van de vele net uit Duitse gevangenschap ontsnapte of gerepatrieerde Nederlanders. Die werden in januari 1945 in het Dominicanus College eerst verhoord en vervolgens verzorgd en opgevangen. Dat gebeurde eerst door geallieerde militairen, later door Nederlands personeel onder Britse leiding als SHAEF-Doorgangskamp nr. 3. Niet steeds tot hun genoegen blijkbaar.

Vers, ontstaan in het Dominicanenklooster te Hees opgemaakt door

In Nijmegen staat een groot gebouw
Daar sterf je op zolder van de kou.
De meesten worden spoedig ziek
En krijgen griep en reumatiek.
Gaat u maar even weer naar boven
want we kunnen u niet geloven.
De secret-service heeft ons lot in handen
in naam der Koningin der Nederlanden.
Maak je niet al te gauw van streek
want al zit je ruim een week!
De stampot helpt je er overheen.
en je scheid je van de been
Je bent een smeerpoes vóór je mag verhuizen
Maar je krijgt een flitspuit voor de luizen.
Dacht je de vrijheid hier te zien
Je zit hier nog een week of tien!
Zo nu en dan ga je in verhoor
Maar ... stel je er niets van voor.
Ook al heb je heel de nacht gezwommen
Dat kan ze niets verdommen.
Ze laten je rustig klappertanden
In naam der Koningin der Nederlanden.
Leve de jongens van de wacht
Ze hebben ons al veel gebracht.
Ze zijn niet kwaad, al dragen ze een spuit
en trekken soms een ernstig snuit.
Het zijn kerels waar we op kunnen bouwen!
Ze zullen je niet verder douwen.
Ons verbinden sterke vriendschapsbanden
In naam der Koningin der Nederlanden.

8 januari 1945, Hees, Dominicanenklooster.

Vers, ontstaan in het Dominicanenklooster te Hees
opgemaakt door

In Nijmegen staat een groot gebouw
Daar sterf je op zolder van de kou,
De meesten worden spoedig ziek
En krijgen griep en reumatiek.
Gaat u maar even weer naar boven
want we kunnen u niet geloven.
De secret-service heeft ons lot in handen
in naam der Koningin der Nederlanden.
Maak je niet al te gauw van streek
want al zit je ruim een week!
De stampot helpt je er overheen.
en je scheid je van de been,
Je bent een smeerpoes vóór je mag verhuizen
Maar je krijgt een flitspuit voor de luizen.
Dacht je de vrijheid hier te zien
Je zit hier nog een week of tien.
Zo nu en dan ga je in verhoor
Maar ... stel je er niets van voor.
Ook al heb je heel de nacht gezwommen
Dat kan ze niets verdommen.
Ze laten je rustig klappertanden
In naam der Koningin der Nederlanden.
Leve de jongens van de wacht
Ze hebben ons al veel gebracht.
Ze zijn niet kwaad, al dragen ze een spuit
en trekken soms een ernstig snuit.
Het zijn kerels waar we op kunnen bouwen!
Ze zullen je niet verder douwen.
Ons verbinden sterke vriendschapsbanden
In naam der Koningin der Nederlanden.

8 januari 1945, Hees, Dominicanenklooster.

Jurre Engelen (10 jaar)

Ik wil graag bij de politie

Met wie woon je in huis?

'Met mijn broer Ties (6, bijna 7 jaar), mijn papa Bas en mama Margot.'

In welke groep zit je en op welke school?

'Op de Lanteerne in groep zes bij de Dolfijnen. Mijn juffen heten Kristel en Rosemarie. Kristel geeft drie dagen les en Rosemarie twee. Mijn lievelingsvakken zijn rekenen, lezen en buitenspelen. Ik lees iedere dag thuis en op school. Bij unitlezen op school lees je samen en je leest ook aan elkaar voor. Een unit heeft drie klassen en ze hebben ook namen. Die van mij heet de Klimop.'

Heb je hobby's?

'Ja, ik zit op tennis, turnen en keyboardles. Bij De Hazenkamp turn ik al 3 jaar en bij tennisclub Tachys tennis ik 1 ½ jaar. Dit doe ik allebei een keer per week. En bij

tennis speel ik ook nog competitie. Keyboardles heb ik een keer per week op school. Ik speel graag buiten. Dan gaan we steppen en voetballen. Hier in de straat en op het schoolplein kun je leuk spelen.'

Wat lees je?

'Nu lees ik de "Hoe overleef ik"-serie. Ik ben bij het deel "Hoe overleef ik de brugklas". Ook lees ik de serie "Help, we hebben een dierentuin". 's Avonds voor ik ga slapen lees ik altijd. De strip Donald Duck lees ik ook. We hadden een abonnement, maar dat is opgehouden.'

Speel je ook spelletjes op je telefoon of tablet?

'Ja, Minecraft en Roblox en ik heb ook een Nintendo. Ik mag een half uur per dag, maar daar houd ik me niet altijd aan.'

Heb je een favoriet tv-programma?

'Ja, "Rachel valt binnen". Rachel loopt mee met de politie en met de marechaussee; ze krijgt te maken met verwarde en agressieve mensen en ze gaat op bezoek in de gevangenis. Het is een heel spannend programma.'

Als je een dag een dier zou mogen zijn, welk dier zou je dan willen zijn?

'Een luiaard. Dan kan je de hele dag lekker hangen.'

Heb je vrienden en vriendinnen?

'Ja, op school. Veel van mijn vrienden zitten ook op tennis en turnen. Ik spreek iedere week af en dat is gezellig. We doen veel leuke dingen samen zoals buitenspelen en spelletjes.'

Wat vind jij een leuk vakantieoord?

'Ik denk Spanje. Daar gaan we in deze meivakantie ook naar toe. We gaan naar Valencia en naar het aller grootste aquarium van Europa. Daar houd ik erg van. Vorig jaar zijn we in de zomervakantie naar Frankrijk geweest.'

Als je een dag alles zou mogen doen wat je leuk vindt, hoe zou die dag er dan uitzien?

'Met vrienden afspreken en gewoon een beetje rondhangen, kletsen en lekkere dingen eten zoals chips en snoep.'

Waar ben je goed in?

'In rekenen, lezen en tennis. Daar ben ik ook trots op en vind ik leuk om te doen.'

Wat is jouw belangrijkste bezit?

'Ik denk mijn geboorteknuffel, een beer.'

Wat vind je het mooiste in je kamer?

'Mijn bed. Er zitten lades in en boven die lades zit ook nog een uitschuifbed.'

Waar word je blij van?

'Van lachen met vrienden en leuke dingen doen.'

Waar word je verdrietig van?

'Van stress. Als iets niet af is aan het einde van de week op school. Dat gebeurt wel eens. Soms lukt iets gewoon niet.'

Krijg je zakgeld?

'Ja, € 2,- per week. Ik spaar gewoon, maar niet speciaal voor iets.'

Als je zelf een taart mag bakken, hoe zou die er dan uitzien?

'Een chocoladetaart met karamel en marsepein en heel veel slagroom erop gespoten.'

Wat vind je leuk aan je vader en je moeder?

'Van mijn vader mag ik soms net iets langer doorgaan met gamen dan normaal en mijn moeder kan heel fijn voorlezen.'

Wat zou je doen met 10 miljoen?

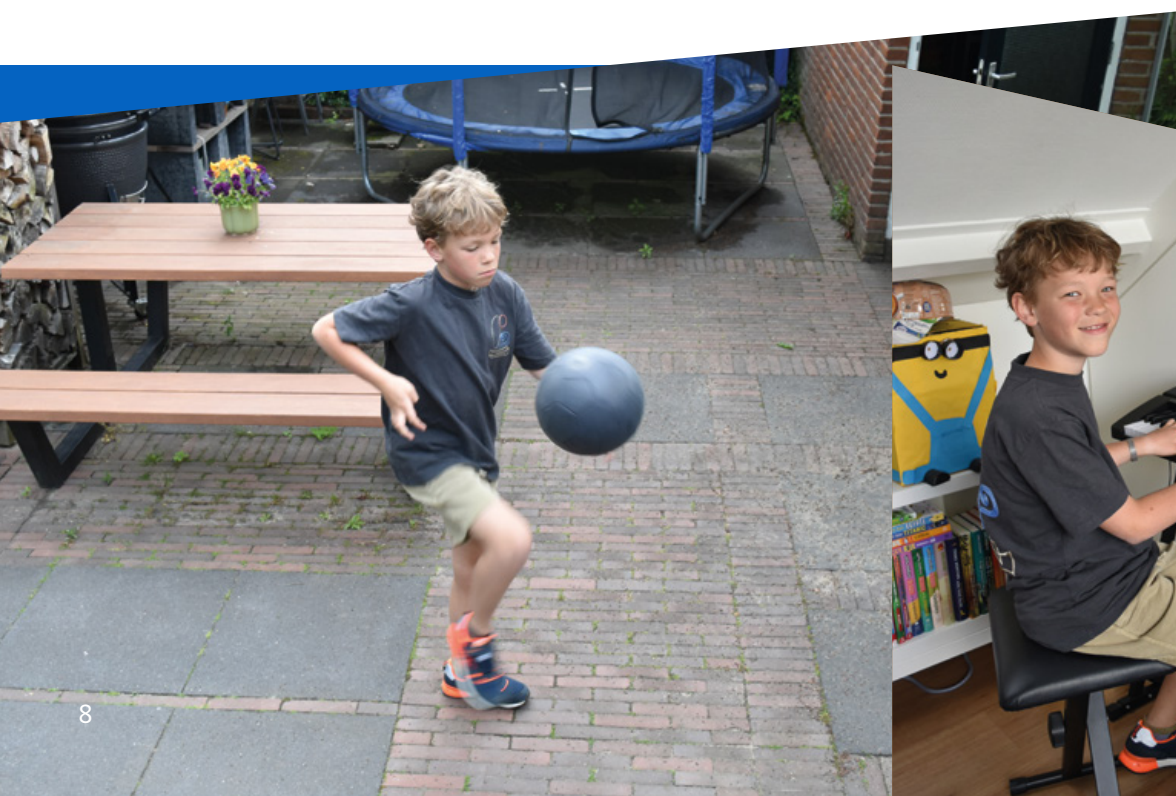
'Een villa bouwen en een hele grote auto kopen.'

Wat is jouw lievelingseten?

'Gebakken aardappels met broccoli en een kaasburger. Bij het ontbijt eet ik het liefst croissantjes.'

Wat wil je later worden?

'Ik wil graag bij de politie.'

De wijk wan del aar

ANNEMIEK WOLTERS

Bos

Schreeuwende billboards, overvloed aan plastic en overal beton. Zelfs de glijbanen waren van beton. Ik bezocht Japan. Hoewel de reis prachtig was, voelde ik af en toe in de grote steden ook wat de omgeving met me deed. Japan kon soms erg benauwend zijn.

Tegelijkertijd, of misschien juist daarom, is Japan ook het land waar *Shinrin-Yoku* (bosbaden) zijn oorsprong vindt. Dit is een therapievorm waarbij de zintuigen heel bewust worden blootgesteld aan de natuur. Je dompelt je als het ware onder in het groen. Hierdoor nemen stressklachten af, verbetert de stemming en wordt het immuunsysteem versterkt. Inmiddels is er genoeg wetenschappelijk bewijs om in ieder geval een deel van de heilzame gezondheidsclaims te onderschrijven, aldus de Wereldgezondheidsorganisatie. Evolutionair gezien is dit ook logisch. We zijn geen *homo urbanus*. Liefde voor de natuur is geen hobby, het is de defaultinstelling van ons brein. Voor zowel onze fysieke als mentale gezondheid is de natuur een eerste levensbehoefte. Sterker nog: we zijn onderdeel van de natuur.

Bosbaden doe je bij voorkeur in een bos. En dat kan natuurlijk ook heel goed in de omgeving van Nijmegen. Maar wat blijkt? *Shinrin-Yoku* is ook prima te beoefenen in onze groene wijk. De afgelopen tijd heb ik ontzettend genoten van de natuur in Hees. Het frisse groen diende zich aan. De heggen besloten hun strakke kapsel los te laten. De bloesem explodeerde, om vervolgens als gekleurde sneeuw de straten te bezaaien. De bloemen geurden en kleurden, de een nog hartstochtelijker dan de ander. En deze groene hausse trok zich even helemaal niets aan van onze erf grenzen. Elk seizoen biedt uiteraard een andere zintuiglijke ervaring, maar bosbaden in het voorjaar is ronduit spectaculair.

Trots ben ik dan ook op hoe wij met elkaar het groen in de wijk vormgeven. Met onze plantenbakken, tuinen en parken verfraaien we niet alleen onze woonplek, we dragen ook daadwerkelijk bij aan de gezondheid van onszelf én van onze buurtgenoten. Misschien een goed argument om eens een extra tegeltje uit de tuin te wippen, of een aanwaaier gewoon te laten staan.

Als je het bosbaden eens wilt proberen, dan zijn er uiteraard workshops te volgen. Je kunt ook zelf aan de slag. Ga alleen op pad. Laat je telefoon thuis, evenals je verwachtingen. Doe het kalm aan. Zoek een fijne plek (tip: Park West). Je kunt gaan zitten of rustig blijven wandelen. Richt je aandacht op wat je voelt, hoort, ruikt, ziet en eventueel proeft. Neem bewust waar en blijf in het moment. Probeer dit minstens een half uur vol te houden (meer tijd is meer beter). Valt het effect uiteindelijk toch tegen, dan heb je in ieder geval een frisse neus gehaald.

Jacques' Bomen- &

tekst | Jacques de Vroomen illustraties | Renee Saleman

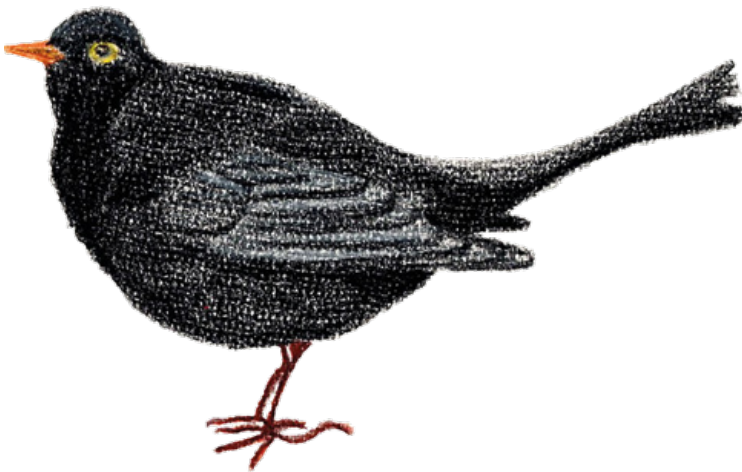
Blaadjes

'Zevenhonderdvijfendertig, zevenhonderdzesendertig, zevenhonderd....'
'Wat ben je toch aan het doen?', vroeg de plataan aan zijn buurvrouw. Zijn buurvrouw was een els. En als je els heet, ben je geen jongen. Dus ben je een vrouw, een buurvrouw. Dat had de plataan bedacht in zijn vrije tijd. En bomen hebben heel veel vrije tijd. Dus kon hij vaak iets bedenken. Handig. 'Ik ben mijn blaadjes aan het tellen', klonk het antwoord van zijn buurvrouw.
'Waarom doe je dat?', vroeg de plataan met veel verbazing in zijn stem. 'Nou', zei de els, 'wij staan hier maar te staan en krijgen maar bladeren in het voorjaar en nu is het zomer. Nu komen er geen nieuwe blaadjes meer aan mijn takken. Dus ik dacht, goed idee om nu eens te gaan tellen'. 'En hoe lang duurt dat tellen nog?', vroeg haar buurman. 'Nog een maand of twee', antwoordde de els. 'Dus als de herfst begint, ben je klaar?', rekende de plataan uit. 'Nee', zei de els, 'in de herfst ga ik de katjes tellen, de elzenkatjes. En in de winter kan ik fijn uitrusten van het tellen. Maar waar was ik nou gebleven met tellen. Weet jij

Beestenboel

het nog?' 'Nee', zei de plataan. 'Geen idee, sorry.' 'O, o, o', zei de els met een hele diepe elzenzucht, 'moet ik weer helemaal opnieuw beginnen'. 'Eén, twee, drie, vier....' De plataan zei niets meer. Hij begreep dat hij de komende twee maanden niets meer tegen zijn buurvrouw mocht zeggen. Worden wel saaie maanden, dacht hij. Gelukkig vergat hij dat er nog veel meer saaie maanden zouden volgen. Want in de herfst moesten alle elzenkatjes nog geteld worden. Hij keek naar zijn mooie plataanbladeren, zo groot als een mannenhand. 'Jongens, ik ga jullie niet tellen hoor', zei hij. En hij lachte tevreden naar de merel, die even op een dikke plataantak kwam uitrusten.

Pech in de oorlog?

Je hebt ze vast wel eens door de wijk zien rijden, de toeristische zonnentreintjes van Nyma Tours, steeds vol met belangstellende passagiers. Dat gebeurt momenteel enkele keren per jaar onder leiding van een gids met als thema 'Pech in oorlogstijd'. Ze rijden door heel westelijk Nijmegen en doen ook uitgebreid Hees aan. Daar besteden ze aandacht aan liefst 28 ongeluksplekken waar Nijmeegse burgers in 1940-1945 omkwamen. Het bijzondere is dat dat veelal niet gebeurde omdat ze vervolgd werden, maar juist door ordinair toeval of als je wilt domme pech. Zo gaan ze onder andere langs de Dennenstraat (jongetje aangereden door Duits militair voertuig), het voormalige Sint Josefklooster aan de Kerkstraat (1943: voedselvergiftiging van acht paters), de toenmalige Honigfabriek (1943-1944: gifaanslagen op zeven werkbazen) en de omgeving van de Petruskerk, waar in 1942 enkele bommen vielen en direct na de bevrijding in september 1944 een geallieerd vliegtuig neerstortte, met fatale gevolgen. Na ruim tachtig jaar een heel aparte vorm van leerzaam historisch ramptoerisme.

Nyma Tours geeft ook een boekje uit met een geïllustreerde beschrijving van die 28 pech-haltes. Zie: <https://nymatours.com/tours/pech-in-oorlogstijd/>

OP BEZOEK BIJ DE BUREN

DEEL 3

tekst | Martin Kleijburg & Toon van Helmond
fotografie | bron: Duynie

Duynie is een van oorsprong Nederlands bedrijf en is actief in 21 Europese landen. Duynie is in 1968 opgericht door Arie Verduyn en Jan van Nierop en is nu een dochter van de internationale agrarische coöperatie Cosun, vroeger bekend als de Suikerunie. Het wellicht bekende Aviko is ook een van de dochterondernemingen van Cosun. Duynie beschikt in Nederland over drie locaties, waarvan twee in Nijmegen: een opslaglocatie aan de Lindenhoutseweg en een productie-, op- en overslaglocatie aan de Handelsweg.

Zowel in Nijmegen als in de andere vestiging worden co-producten op- en overgeslagen en deels verwerkt

Een kennismaking met Duynie

Bedrijventerrein Oostkanaalhaven omvat heel wat bedrijven die wij als burens van Hees kunnen beschouwen. Eind maart zijn wij na tussenkomst van TPN-West uitgenodigd voor een locatiebezoek bij Duynie. Een vertegenwoordiger van TPN-West was eveneens bij het bezoek aanwezig. Dit bedrijf is sinds augustus 2003 gevestigd aan de Handelsweg 34-38 en is nadien uitgebreid met een overslaglocatie aan de overzijde van de weg op nummer 19. Duynie is vanaf de Energieweg vooral zichtbaar als een van de bedrijven met hoge opslagsilo's.

tot volwaardige co-producten voor diverse sectoren. Co-producten, ook genaamd bijproducten, zijn afkomstig uit de voedings-, dranken- en biobrandstofindustrie. Denk daarbij aan afkeurproducten, aardappelschillen, zetmeelhoudend snijwater, bierbostel. Allemaal afkomstig van producten die van origine voor menselijke consumptie zijn bedoeld. De co-producten worden bij die fabrikanten vloeibaar en verpompbaar gemaakt en worden met binnenvaartschepen naar de locatie aan de Handelsweg 19 verscheept en overgepompt naar een van

de 14 grote silo's op het terrein. De grootste silo's zijn 32 meter hoog en de gezamenlijke opslagcapaciteit is 27.500 ton. De producten zijn weliswaar ongevaarlijk, maar de silo's staan wel opgesteld in een hele grote bak, omdat je niet wil dat bij een calamiteit de inhoud hiervan in het havenwater kan stromen.

Een deel van de producten wordt verladen in vrachtwagens en naar andere verwerkers of eindgebruikers vervoerd, en een deel van de producten wordt met eigen productie-installaties verwerkt tot nieuwe producten. De productie vindt geheel plaats in gebouwen sinds ook recent de laatste installatie inpandig is geplaatst en bovendien is geëlektrificeerd. Daardoor maken deze installaties in principe weinig geluid en veroorzaken ze weinig geur. De producten die de verwerking van co-producten oplevert, zijn in te delen in vijf categorieën:

- Food: producten die weer worden toegepast in de levensmiddelenindustrie voor producten voor menselijke consumptie (waaronder hybride vleesproducten);
- Feed: producten voor veevoederproducten;
- Petfood: producten voor huisdierenvoeding;
- Technical: producten die worden toegepast voor industriële toepassingen, zoals zetmeel- en vezelproducten in bindmiddelen en behangplaksel;
- Energy: producten die elders worden omgezet in biogas.

Uiteindelijk blijven er nagenoeg geen reststromen over, voor alle binnenkomende co-producten bestaat wel een rendabele toepassing. En als dat (nog) niet zo is: Duynie investeert bijna 10% van haar omzet in R&D om, eventueel met anderen, op zoek te gaan naar nieuwe toepassingsmogelijkheden. Duynie adviseert ook bedrijven in de branche met betrekking tot hun bedrijfsprocessen om zo veel mogelijk te voorkomen dat (bij)producten echt in een afvalstadium geraken. Het begrip 'circulair' viel menigmaal tijdens ons bezoek.

De aanvoer met schepen en de afvoer met vrachtwagens vindt grotendeels overdag op werkdagen plaats. De complete logistiek is geautomatiseerd, zodat de schippers en chauffeurs zonder inzet van Duynie-personeel de verlading kunnen uitvoeren. Daardoor komt het ook voor dat 's avonds, 's nachts of in het weekend verlading plaatsvindt. De productie vindt in ploegendienst plaats van maandag tot en met vrijdag gedurende 24 uur per etmaal. Inclusief R&D en ondersteunend personeel zijn circa vijftig mensen op de vestiging aan de Handelsweg werkzaam.

Duynie heeft niet alleen te maken met externe milieu-regelgeving voor met name lucht, geluid en afvalwater, maar ook met (eigen) stringente eisen voor veiligheid.

Zowel veiligheid op de werkvloer als de voedselveiligheid van vervaardigde producten vereist continu de aandacht.

In eerdere rapporten met betrekking tot inventarisatie en informatie van geur- en luchtemissierelevante bedrijven op het bedrijventerrein troffen wij aan dat Duynie destijds niet beschikte over een toereikende milieuvergunning. Duynie heeft actie ondernomen en beschikt sinds 2024 over een nieuwe milieuvergunning voor de hele vestiging, inclusief de extra silocapaciteit. In dat kader zijn specifieke geuronderzoeken uitgevoerd. Gebleken is dat, hoewel het niet leidt tot overschrijding van normen, de lucht die uit silo's vrijkomt, als deze gevuld worden tijdens het lossen van schepen, de meest relevante geurbron is. Naar aanleiding van de recente milieuvergunning heeft Duynie een geurplan opgesteld. Het bedrijf monitort de geuremissie van alle aangevoerde producten, zodat eventueel aanvullende maatregelen kunnen worden genomen. De emissie van geur bij Duynie is minder dan bij bedrijven die uitsluitend werken met veevoederproducten.

Een ander relevant milieuaspect is geluid. In de directe omgeving is Duynie het enige bedrijf dat ook de gehele avond- en nachtperiode in werking is. Om die reden hebben buurtbewoners bepaalde geluiden in Hees in verband gebracht met de bedrijfsactiviteiten van Duynie. Vooruitlopend op ons locatiebezoek hebben wij op locaties in de wijk en in de nabijheid van Duynie ons oor te luisteren gelegd, en die ervaringen tijdens het locatiebezoek gedeeld met Duynie. Voor Duynie voldoende reden om na te gaan of de geluidniveaus in verband gebracht kunnen worden met bepaalde bedrijfsactiviteiten en naar aanleiding van onze bevindingen (die gekoppeld waren aan tijd en datum) gaat Duynie ook onderzoeken of er sprake is geweest van te hoge geluidniveaus. Een terugkoppeling volgt nog.

We sloten het bezoek af met een korte rondleiding en met de wederzijdse toezegging contact te blijven onderhouden over relevante zaken die bedrijf en wijk aangaan.

tekst | Esther Luijmes (Driestroom)

Planetenstraat krijgt toekomstbestendige woonzorgplek

Projectfoto van het nieuwe pand (bron: Architectengroep Gelderland)

Aan de Planetenstraat in Nijmegen ontstaat een nieuwe, toekomstbestendige plek waar wonen en dagbesteding samenkomen voor mensen met een ondersteuningsvraag. Driestroom is al sinds de jaren zeventig geworteld op deze plek in de wijk tegenover het zwembad. De locatie is niet alleen verbonden met haar bewoners en deelnemers, maar ook met de buurt, waar goed contact met omwonenden altijd centraal heeft gestaan.

Samen met woningcorporatie Talis en Giesbers Ontwikkelen en Bouwen werken we aan een nieuw pand dat aansluit bij de wensen en behoeften van deze tijd. Naar verwachting wordt het gebouw in september opgeleverd.

Toelichting projectfoto

Het ontwerp is tot stand gekomen na een zorgvuldig participatietraject met omwonenden en in samenspraak met de gemeente Nijmegen. Uiteindelijk is het grotere complex ingepast door de schaal van de omgeving zichtbaar te maken in de vorm van huisjes in de verschijningsvorm. Daarnaast is het gebouw op een vanzelfsprekende wijze ingepast in de groene, wijkgebonden omgeving van Hees.

Wonen

In het nieuwe gebouw komen vijftig ouderen met een ondersteuningsvraag te wonen. Zij krijgen allemaal een eigen studio met sanitair. Op de begane grond worden daarnaast vier aanleunwoningen gerealiseerd voor mensen die met iets meer zelfstandigheid kunnen wonen, bijvoorbeeld met een eigen ingang.

Vier van de toekomstige bewoners bij de viering van het hoogste punt op 29 januari 2026

Dagbesteding

Naast de woonruimtes op de eerste en tweede verdieping komen op de begane grond ruimtes voor dagbesteding. Hier is straks plek voor volwassenen met een ondersteuningsvraag en voor kinderen vanaf 12 jaar met een ernstig meervoudige beperking. Deze groepen maken momenteel al samen gebruik van tijdelijke huisvesting in de Daniëlkerk. Op de nieuwe locatie aan de Planetenstraat krijgt betekenisvolle dagbesteding nog meer ruimte om te groeien.

Over Driestroom

Driestroom ondersteunt mensen en hun omgeving bij wat zij nodig hebben voor een betekenisvol leven. We dragen bij aan een samenleving waarin mensen met en zonder ondersteuningsbehoefte samen leven. Samen werken we aan een zorgzame samenleving waarin iedereen onbeperkt kan meedoen.

Wil je meer weten? Kijk op www.driestroom.nl of neem contact met ons op via driestroomincontact@driestroom.nl. Bellen kan ook: (0481) 37 55 55.

Nachtommetje
3 oktober

Het geheim van de wijk

Ook dit jaar organiseren we weer een Nachtommetje in Hees. Een nieuw team heeft enthousiast de organisatie op zich genomen. We willen proberen om ook jong publiek te bereiken bij het ommetje. Misschien helpt het thema: **het geheim van de wijk**. In dat kader werken we ook aan een speur- of spelelement. Elk jaar concentreert het ommetje zich op ander een deel van de wijk. Dit jaar zal dat het deel van Hees zijn dat ten noordoosten van de Wolfskuilseweg ligt. De start van het ommetje is waarschijnlijk bij SV Nijmegen.

Wie mee wil lopen, kan zich inschrijven via www.denachtvandeommetjes.nl. Dit kan vanaf 2 september.

We willen dit jaar iets vroeger starten. Zoals het er nu naar uitziet zijn mensen vanaf 18.30 uur welkom en starten de groepen om 19.30 uur. Uiteraard hopen we weer op een brede belangstelling. We zoeken ook nog interessante plekken die we kunnen aandoen. Kent u iemand die wellicht iets aardigs kan inbrengen, of denkt u dat van uzelf, praat er eens met iemand over en neem contact op met ons: wgcultuur@dorpsbelanghees.nl.

Rene van der Heijden, Ingrid Jongenelen, Kitty Jansen, Cecile Ooms, Liesbeth van den Heuvel

Een jongen uit de Bredestraat

tekst | Henk Termeer

Over de geschiedenis van Heesenaar Jos van Haeren (1925-1975) was tot voor kort weinig bekend. Hij werd geboren als jongste zoon in een gezin van tien kinderen aan de Bredestraat, waar zijn vader (stoom)wasserij Edelweiss leidde. Die onbekendheid van Jos van Haeren is veranderd sinds zijn kinderen Victor en Marie-Louise zijn ervaringen en avonturen in het verzet en daarna als geallieerde spion op een speciale website¹ hebben gereconstrueerd. In het *Jaarboek Numaga* van 2025 heb ik op basis van hun vaders uitgebreide archief (inmiddels overgedragen aan het Regionaal Archief Nijmegen) een samenvattend artikel over die bijzondere belevenissen geschreven.² Hier een heel korte samenvatting.

Jos was pas net geslaagd voor de HBS aan het Canisius College, toen hij in het illegale werk in Nijmegen en in het Land van Maas en Waal terecht kwam. Dat hij zich al meteen na de moeizame bevrijding van Nijmegen (september 1944) als 19-jarige voor inlichtingenwerk voor de geallieerde troepen aanmeldde, had vermoedelijk te maken met de onverwachte dood van zijn jongere zus Corry. Zij kwam om als gevolg van het bombardement op Nijmegen eerder dat jaar op 22 februari. Door zich in te blijven zetten voor de geallieerde zaak deed Jos alles om zo snel mogelijk de Duitse bezetter te verdrijven en een einde te maken aan de oorlog die de onnodige dood van zijn zus had veroorzaakt. Toen hij een half jaar later, in april 1945, in Nijmegen terugkeerde, had hij al maandenlange bijzonder riskante verkenningen in het aangrenzende nazi-Duitsland en in het nog bezette Nederlandse gebied achter de rug en wachtten hem daarna nog opmerkelijke reizen naar enkele internationale hotspots van die jaren: Tsjecho-Slowakije, Spanje en het pas onafhankelijk geworden Indonesië. Voorwaar een gedreven en avontuurlijk leven.

¹ <https://sites.google.com/view/titmouse-3witches-josvanhaeren/originele-tekst-van-opa-jos>.

² 'Verkenner voor de vrijheid. Hoe Jos van Haeren in het verzet en als geallieerde spion de bevrijding voorbereidde en daarna inlichtingenwerk verrichtte in de Koude Oorlog, 1943-1958', *Jaarboek Numaga* 2025, pp. 94-119, ook online te raadplegen op <https://studiezaal.nijmegen.nl/detail.php?id=2529107126>.

Ouderentaal

Ja, dat is me wel ingewreven, die column van mij over taal in de vorige *Stenen Bank*. Die column ging over jongerentaal. Ik dacht de oudere lezers van ons blad een plezier te doen met wat voorbeelden van jongerentaal waarmee ze waarschijnlijk niet bekend waren. Een enorme inschattingsfout van mij. Geen instemming maar alleen boze reacties heb ik gekregen. 'Altijd weer die aandacht voor jongeren'. 'Ouderen tellen gewoon niet meer mee'. Dit soort reacties. Iemand schreef ook dat hij wist waar mijn kinderen naar school gingen. Gelukkig was die persoon vergeten dat dat veertig jaar geleden was. Het is duidelijk. Ik moet wat aandacht vragen voor ouderentaal. Woorden en uitdrukkingen die jongeren niet kennen.

Vastendagen – hoela-hoepelen – haasje-over-bokkesprong – voor het zingen de kerk uitgaan – bibs en voorbibs – kaantjes – poeziealbum.

En ik ga ze niet vertalen voor de jeugdige lezers van ons blad. Laat ze maar eens gaan praten met opa of oma. Krijgen die ook weer eens bezoek.

Jacques de Vroomen

tekst | Rogier Huurman

Leden vergaderen over toekomst van vereniging

Op donderdagavond 7 mei kwamen ongeveer vijftig bewoners samen in de galmende kapel van Sancta Maria voor de Algemene Ledenvergadering van onze dorpsvereniging. Vooraf hadden alle leden een jaarverslag en jaarrekening in de bus gekregen, evenals een discussiestuk over de geschiktheid van de huidige structuur, gezien de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) en de Omgevingswet.

Na het goedkeuren van de vorige notulen werd als eerste het jaarverslag besproken. Aanwezigen betreurden het verdwijnen van de nieuwsflitsen, stelden vragen over het Bioblitz-onderzoek van de werkgroep Groen en bespraken de rol van de stilliggende werkgroep Leefomgeving. De kascommissie keurde de jaarrekening goed, maar verzoekt dringend om nu toch echt de financiën van het Bouwdorp onder toezicht van de penningmeester te stellen. Er volgden vragen over uitgaven voor juridisch advies, gebruikersmateriaal en het ontbreken van een aparte balans.

Na de pauze kwam Hans Pieterse vertellen over de WBTR, bewonersparticipatie onder de nieuwe Omgevingswet en de rol van de vereniging hierin. Hij stelde dat zolang het bestuur zich aan de interne regels houdt er geen persoonlijke aansprakelijkheid is, en dat gesprekken met de gemeente in participatietrajecten niet zullen leiden tot verwijtbare financiële schade. Hij benadrukte ook de unieke positie van Dorpsbelang als enige wijkvereniging met leden in Nijmegen, waar andere wijken slechts wijkraden hebben, en de waarde van leden hierin. Wel moet eindelijk de positie van focusgroepen goed benoemd worden in statuten of huishoudelijk reglement.

Hierna volgden vragen over participatieprocessen en over de grenzen van Hees, en een vijftal leden sloot aan bij een nieuwe werkgroep over de structuur van de vereniging. Onder het genot van een drankje werd de vergadering in goede sfeer afgesloten.

tekst | Hermien Miltenburg fotografie | Michiel de Wit

Vrijwilligersavond Vereniging Dorpsbelang

Op vrijdag 6 maart hebben we een gezellige vrijwilligersavond gehad. Marjon Otten bedankte namens het bestuur alle vrijwilligers. Gonnie, Bert, Dick, Tony, Willemien en Jeannette werden daarbij extra in het zonnetje gezet. We begonnen met superlekkere taart met koffie en thee en daarna kregen we royale tapasschotels met bijbehorende drankjes. En we hebben vooral veel met elkaar gekletst over belangrijke en minder belangrijke zaken... Veel gepraat en gelach in de ontmoetingsruimte van de woongemeenschap aan de Kerkstraat.

Vrijwilligers zijn ons goud

De Vereniging Dorpsbelang Hees zou helemaal niets zijn zonder vrijwilligers. Ik woon nog maar een half jaartje in Hees en ik ben onder de indruk van de spetterende en samenbindende activiteiten die er georganiseerd worden. Dit maakt dat het 'dorpsgevoel' er écht is in Hees. Mensen kennen elkaar, zeggen elkaar gedag op straat en in de supermarkt en ga zo maar door. Heel bijzonder in een grote stad.

Een voorbeeld van zo'n verbindende activiteit is 'een spelletje doen'. Dat hebben we gedaan onder leiding van Michiel, die overigens wel wat moeite had om ons lachen en babbelen onder controle te krijgen, een goed teken natuurlijk, dit gaf aan hoe gezellig het was. We hebben allemaal een nieuw spel gespeeld en na afloop gekregen: 'CuBirds'. Dat spel lijkt een beetje op 'Rummikub', maar was toch zó anders dat we echt onze grijze hersencellen goed moesten gebruiken.

Vaker een spelletje doen?

Omdat ik het zo leuk vond, wil ik jullie vragen wie er zin heeft vaker samen een spelletje te doen. Ik organiseer graag een spelletjesavond voor de hele buurt. We kunnen dan weer 'CuBirds' doen, maar ook elk ander spelletje dat je leuk vindt, van Catan tot schaken of 'mens erger je niet'. En dit kan in de ontmoetingsruimte van de woongroep aan de Kerkstraat. Wie vindt dit leuk? Ik hoor het graag. Hermien.Miltenburg@gmail.com

Bouwdorp

Op 8 mei om 20.00 uur startte de inschrijving voor het Bouwdorp. De kaartjes vlogen de deur uit, een concert van Katy Perry is er niks bij. Achter de schermen zijn wij volop bezig met de voorbereidingen want vanaf 16 augustus 15.00 uur openen we een sprookjesachtige wereld vol fantasie op het veld achter Sancta Maria.

Op die dag ontmoeten we elkaar om groepjes te maken en een bouwvergunning te krijgen voor je groepje. Ouders kunnen onder het genot van een drankje bijpraten over de vakantie.

Op 17, 18 en 19 augustus zal er dan van 9.30 tot 15.00 uur gebouwd, geknutseld en gespeeld worden.

BELANGRIJKE OPROEP

Wij zijn als organisatie op zoek naar versterking. Onze kinderen worden ouder, waardoor ook wij de organisatie een keer gaan verlaten. Het is eeuwig zonde als... Meer lezen over de mogelijkheden: <https://www.dorpsbelanghees.nl/bouwdorp/>

KUNSTENAARS IN HEES

Lucia Eekhout-Toby

tekst | Tony Schouten

fotografie | Ton van Seters en Lucia Eekhout

Weefkunst in Hees: schering en inslag

De naam Lucia Eekhout kende ik wel, zo gaat dat als je in deze wijk woont, maar ik wist niet dat zij zulke mooie dingen maakt op haar weefgetouw. Eigenlijk wist ik sowieso niet zoveel van weven, maar daar is natuurlijk iets aan te doen.

We spreken af bij haar thuis en meteen bij binnenkomst wordt mijn oog getroffen door een klein rood-blauw weefsel dat als een schilderij ingelijst aan de muur hangt. Het is ongeveer 30 bij 40 cm. Lucia vertelt dat

ze dit zó heeft ontworpen dat het een dubbelweefsel lijkt waarbij de twee kleuren in elkaar overlopen. Ik vind het mooi en bijzonder, en ben benieuwd wat ik nog meer zal zien.

Lucia is met weven begonnen kort nadat ze in Nijmegen kwam wonen. Ze hield altijd al van mooie stoffen, breide veel en spinde ook af en toe haar eigen wol. In 1975 kreeg ze een baan bij het CWZ en in hetzelfde jaar is ze samen met haar man Kees naar Nijmegen

verhuisd, naar Hees, waar ze nu nog steeds wonen. Verpleegkundige in hart en nieren, is Lucia tot haar pensioen in 2013 bij het ziekenhuis gebleven. De laatste periode als nachthoofd, een functie waarbij haar lange ervaring goed van pas kwam.

Kort nadat ze hier was komen wonen zag Lucia dat er op de Lindenberg een cursus getouw-weven werd

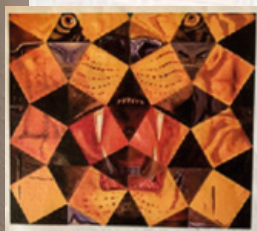
aanboden. Het sprak haar aan en ze heeft zich meteen aangemeld. De cursus werd verzorgd door Erica de Ruiters, een gerenommeerd weefster en auteur van boeken over weeftechniek. Het bedrijf Louet heeft een getouw naar haar vernoemd: de Erica. Lucia is zes jaar bij Erica in de leer geweest en ze is er nog steeds enthousiast over. 'Het was een heel degelijke opleiding en daar profiteer ik nog steeds van.' Ze werd ook lid van de Weefkring Nijmegen, een actieve club die naar het motto van Erica de Ruiters het ambacht wil doorgeven aan volgende generaties. In die tijd is weven voor Lucia 'echt haar ding' geworden. Ook al had ze soms weinig tijd, met een gezin met twee zonen en haar werk bij het CWZ, ze had altijd wel iets op het getouw staan.

Schering en inslag

Er zijn veel vormen van weven, maar Lucia weeft vooral op getouw. Haar weefgetouw staat in een hoek van de huiskamer. Het heeft zestien 'schachten', en dat ziet er best ingewikkeld uit. Ze heeft dit getouw nog maar net in gebruik. De mooie weefsels die Lucia voor de gelegenheid heeft uitgestald, heeft ze geweven op haar oude getouw met acht schachten. Dat was een heel fijn exemplaar, maar toen ze onlangs de kans kreeg dit nieuwe getouw te kopen, kon ze het niet weerstaan. Nóg meer mogelijkheden! Ter vergelijking: een leerling begint op een getouw met vier schachten.

Schijndubbelweefsel van katoenen garens

Tigre (geïnspireerd op 'Tigre Real' van Salvador Dalí)

Het weefsel dat ik op het nieuwe getouw zie staan, wordt een katoenen sjaal in blauwtinten. Steeds als ze een paar uurtjes over heeft gaat Lucia ermee verder. In dit stadium is het een kwestie van rustig doorwerken: schachten met scheringdraden omhoog of omlaag volgens het patroon, spoel met inslagdraden van links naar rechts erdoorheen halen, hendels verzetten, de spoel terughalen.

Zo lijkt het weven me een fijne rustgevende bezigheid! Lucia beaamt dat, maar maakt er meteen een kanttekening bij, want: er gaat wel wat aan vooraf! 'Allereerst moet je bedenken wat je precies wil maken en van welk materiaal, en ook welk patroon je wil gebruiken.' Daarvoor kun je uit bestaande patronen kiezen, maar Lucia ontwerpt ook regelmatig zelf. Vroeger ging ze dan aan de slag met potlood en ruitjespapier, maar ook het oude ambacht van weven is niet aan de digitalisering ontsnapt; tegenwoordig gebruikt ze het computerprogramma Winweef. 'Je moet natuurlijk nog steeds zelf bedenken wat je wil, maar je ziet meteen het resultaat van je ontwerp en je kunt ook meteen zien hoe je het getouw moet inrijgen.' Lucia benadrukt dat je de tijd moet nemen om alles goed voor te bereiden, en dat geldt niet alleen voor het ontwerpen. 'De volgende stap, het inrijgen van het getouw, is een secuur werkje. Daar kun je gerust een dag voor rekenen.' Maar ... eenmaal aan het weven zie je het resultaat zichtbaar groeien. Om een idee

te geven: een kunstzinnige sjaal met ingewikkeld patroon 'groeit' zo'n twintig centimeter per uur.

Weefsels en materialen

Veel van Lucia's weefsels zijn voor eigen gebruik. Kleurrijke sjaals, tafellopers, en – dat had ik niet verwacht – theedoeken. Ze verzekert mij dat die mooie theedoeken gewoon worden gebruikt; het gezin heeft er in de loop der jaren ook al aardig wat versleten. De theedoeken zijn geweven van cottolin, een sterk garen van katoen gemengd met linnen. Ze vertelt dat weefsels stevig en soepel worden door nauwkeurig weven, maar dat ook het materiaal ertoe doet. Afhankelijk van wat je wil maken moet het materiaal aan bepaalde eisen voldoen, bijvoorbeeld: sterk, wasbaar, kleurecht en vormvast. Voor haar kleurige sjaals gebruikt Lucia vooral katoen, maar ze weeft ook graag met linnen of zijde, of met haar zelfgesponnen wol. Af en toe experimenteert ze met

minder voor de hand liggend materiaal. Ze laat me een sjaal zien waarin ze een zogenaamd 'overtwistgaren' heeft verwerkt, een garen dat juist krimpt in de was. Door het krimpen is een golf-effect ontstaan dat de sjaal een bijzondere uitstraling geeft.

Voor weefsels die als kunstwerk zijn bedoeld, is wat Lucia betreft de enige eis dat het materiaal 'weefbaar' is; en dan komt er veel in aanmerking. Zo heeft ze een aantal jaren geleden weefsels gemaakt met koperdraad, maar hetzelfde kan ook met een ander metaal,

Plissé sjaal van katoen en overtwistgaren

Dubbelweefsel met koperdraad en ingeweven kleurige stenen

of met plastic, eigenlijk met alles waar je draden van kunt maken. Indertijd heeft ze ook wel objecten in weefsels 'ingeweven'. Met deze weefsels, en ook met het blauw-rode 'schijndubbelweefsel' heeft ze aan verschillende exposities deelgenomen.

Doorgeven

Sinds haar pensioen is Lucia regelmatig in "De grote Spoel" te vinden, het weeflokaal van de Weefkring Nijmegen. Met al haar ervaring geeft ze nu ook zelf workshops en beginnerscursussen. Ze is er trots op om zo in de voetsporen van Erica de Ruiter te treden.

In haar werk laat ze zich inspireren door de thema's die elk jaar door de Weefkring worden gelanceerd en waar ze ook anderen in begeleidt. Op dit moment is het thema 'Tartan', een Schotse ruit met een persoonlijk verhaal.

Lucia's eigen ontwerp is gebaseerd op haar ervaringen met de Vierdaagse. In het weefsel zijn de Vierdaagse, het aantal keren dat ze heeft deelgenomen en het behaalde gouden kruis te herkennen.

Meer weefsels zien of vragen?

mail: lucia.eekhout@gmail.com

Instagram: [weefkunst_van_lucia_toby](https://www.instagram.com/weefkunst_van_lucia_toby)

Lucia's weefsels staan ook in de fotogalerij op de website van de Weefkring Nijmegen.

www.weefkringnijmegen.nl

Theedoek, pellenweefsel van cottolin

Save the date: Happy Hees op zondag 30 augustus

tekst | Katja Elmendorp

Zet het alvast op de kalender: zondag 30 augustus is het weer tijd voor het zomerfestival Happy Hees! Van 15.00 tot 19.00 uur op het grasveld voor Sancta Maria is er weer van alles te doen. Doe mee met Heel Hees Bakt, kom rennen tijdens de Hees Race, sla je slag bij de kledjesmarkt of de bingo en geniet van een lekker drankje en hapje samen met je burens.

Veel te beleven

Natuurlijk is er weer van alles te beleven tijdens Happy Hees. Vanaf 15.00 uur kun je struinen over de kinderkledjesmarkt. Speelgoed waar je niet meer mee speelt? Vanaf 14.30 uur kun je je kledje komen inrichten. Om 16.00 uur geven we het startschot voor de beroemde Hees Race en rennen we een rondje door onze mooie wijk. Voor alle kids van Hees – groot en klein. De mooiste prijzen zijn te winnen tijdens de bingo, rond de klok van 16.30 uur. Tegelijkertijd kunnen de oudere kinderen uit de buurt meedoen aan een sportactiviteit.

Toon je bakkunsten

Doe jij mee met Heel Hees Bakt? Bak een lekkere of bijzondere taart en win de wisseltrofee. Een professionele jury komt de taarten bekijken, proeven en beoordelen. Ga jij met de trofee naar huis? Aanmelden van je taart is niet nodig, neem 'm gewoon lekker mee.

Lekker borrelen met de burens

Natuurlijk zorgen we voor een verfrissend drankje en zijn er (borrel)hapjes te krijgen van Lijn3 en Bustro. Met een lekker muzikje op de achtergrond, bijkletsen met de burens. Er mag ook gedanst worden!

Kortom: ruim je speelgoed alvast op, oefen je bakkunsten, train voor de Hees Race en trommel al je burens op. Tot 30 augustus van 15.00 tot 19.00 uur bij Happy Hees!

Op de hoogte blijven? Je vindt ons op Instagram: [@festivalhappyhees](https://www.instagram.com/festivalhappyhees)

Het wel en wee van het 'Wilde' Westen

tekst | Niels Krijnsen

Het is maart en warm in de kas van de zorgboerderij, drukkend en druk.

Terwijl er buiten nog een aardig briesje staat en de temperatuur niet boven de 12 graden komt, zorgt de zon voor een heerlijke warmte voor de tijd van het jaar. Een aantal deelnemers is met planken de stellingen aan het opbouwen waar onze honderden, zo niet duizenden plantjes vanuit kleine zaadjes worden opgekweekt. Anderen zijn weer bezig met zaaien of verspenen. Verspenen is het overzetten van jonge zaailingen vanuit een kweektray naar grotere potjes, zodat ze in een later stadium weer kunnen worden uitgezet in de (moes)tuin.

Vanaf februari is deze nieuwe cyclus weer van start gegaan en dit moet resulteren in een soort van hoogtepunt tijdens onze open dag op zaterdag 13 juni. Dan willen we ons paradijsje tonen aan iedereen die het wil zien. Familie, vrienden, buurtbewoners en andere geïnteresseerden: iedereen is welkom. Het is een mooi, gezamenlijk doel waar we met ons allen naartoe werken, ongeacht je rol of werkzaamheden op de boerderij.

Rond half vier zijn we zo'n beetje aan het eind van de werkdag in de kas. De plantjes krijgen nog een tweede keer water en dan gaan we op weg voor de dierenronde. Alle beestjes krijgen nog wat lekkers en gaan dan weer

in hun hokken voor de nacht. De deelnemers verzamelen hun spullen en vertrekken weer. Er is nog even paniek als blijkt dat er iemand de verkeerde fietshelm heeft meegenomen. Dat lossen we morgen wel weer op.

Hopelijk zien we jullie bij de open dag op 13 juni tussen 10.00 en 17.00 uur voor een kopje koffie, onze eigen gemaakte spulletjes of gewoon een bezoekje uit nieuwsgierigheid. Tot dan!

Brandstofprijzen

De laatste maanden is er veel gedoe over de brandstofprijzen. Dat komt vooral doordat Poetin Oekraïne binnenviel en omdat Trump en Netanyahu Iran lastigvallen. Beide gebeurtenissen blokkeren de aanvoer van gas en olie. Maar wie verdient er nou aan die hoge prijzen, die wij aan de pomp moeten betalen?

Van pompprijs naar handelsprijs

Er zijn verschillende partijen die direct aan brandstof verdienen: de oliedelver, de oliehandelaar, de kraker, de transporteur en de pomphouder. En dan is er ook nog de overheid die belastingen heft. In veel gevallen is er één oliemaatschappij, die zowel delft, handelt, kraakt als transporteert. We noemen dat een verticaal geïntegreerd bedrijf. Zo'n bedrijf heeft in de hele olieketen 'een vinger in de olie'.

Bij brandstof aan de pomp is het meestal zo, dat de prijs onmiddellijk stijgt of daalt bij onrust op de markt. De olieprijs is een springerig (volatiel) ding.

Op 1 april betaalden we gemiddeld aan de pomp € 2,35 voor een liter Euro95. De overheid is de eerste slokop, want we betalen btw over de pompprijs, terwijl er in die prijs ook nog een toeslag zit (inclusief het kwartje van Kok), waarover we ook nog eens btw moeten afrekenen. In formule ziet dat er als volgt uit:

$$\text{Pompprijs} = (\text{handelsprijs} + \text{toeslag}) + \text{btw} \times (\text{handelsprijs} + \text{toeslag}). \quad (1)$$

In Nederland is het btw-tarief 21% en die toeslag bedraagt € 0,811.

Als we de pompprijs weten, kunnen we de handelsprijs eenvoudig berekenen met (1):

$$\text{Handelsprijs} = \text{pompprijs}/(1+\text{btw}) - \text{toeslag} \quad (2)$$

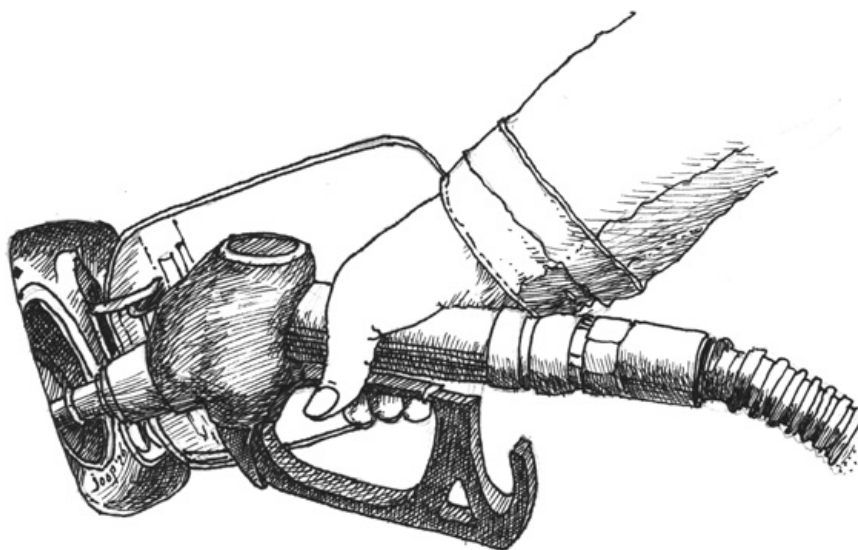
Betaal je op 1 april € 2,35 aan de pomp, dan is de handelsprijs € 1,13.

Aan de overheid betaal je dus de pompprijs minus de handelsprijs en dat is in dit geval € 1,22 per liter. Dus als er iemand geld overhoudt aan de brandstof, dan is het wel de overheid. Nederland is een van de duurste landen ter wereld als het om benzine gaat.

Voor diesel geldt dezelfde berekening, al is de overheids-toeslag wat lager, namelijk 55 eurocent per liter terwijl de pompprijs € 2,49 is. De handelsprijs ligt nu veel hoger dan bij de benzine: € 1,51, terwijl de overheid er iets minder aan verdient: 0,98 eurocent. Die handelsprijs schoot op 1 april door het plafond, zeg maar, omdat men verwachtte dat er tekorten zouden komen.

Olievatprijzen

Nu we zicht hebben op de handelsprijzen, kunnen we kijken wat de verdiensten van de handelaren zijn. In de wereldhandel gaat men altijd uit van wat een vat (Brent) ruwe olie kost. Ruwe olie is zo'n beetje het spul dat uit de grond wordt gepompt. Nu zul je tegenwoordig nog weinig vaten tegenkomen, maar het is nog steeds de eenheid waarmee we in de wereld de olieprijs in dollars berekenen. Een Brent is 159 liter en kostte op 1 april 2026 ruim 101 dollar. Dus een liter ruwe olie kostte die dag 64 dollarcent, oftewel 55 eurocent. Bedenk dat deze Brentprijs erg kan schommelen en gaat stijgen zodra de olietoevoer

Brentolie Prijs per vat in dollars

NU.NL, BRON: IEX

of energietoevoer dreigt te worden onderbroken. Bedenk ook, dat bij politieke onrust er op zee tankers varen met onverkochte ruwe olie en dat er in de raffinaderijen (Rotterdam) ook flinke voorraden liggen van zowel ruwe olie, benzines, als diesel. Normaal schommelt de olievatprijs tussen de 60 en 85 dollar, maar toen in 2022 het gas uit Rusland stopte vloog de prijs zelfs naar 135 dollar. Iets dergelijks gebeurde begin dit jaar toen een vat olie 100 dollar moest kosten (zie bovenstaande grafiek).

Winstmarges

Omdat we de handelsprijs van benzine en diesel hebben uitgerekend, kunnen we kijken welke marge er zit tussen de handels- en de Brentprijs. De marge op benzine is $(1,13 - 0,55)$ 58 eurocent en de marge op diesel $(1,51 - 0,55)$ 0,96 eurocent. De kosten die je nodig hebt om de ruwe olie aan de pomp te krijgen zijn: transport/opslag via leidingen of tankers; raffinage (kraken) naar kerosine, benzine of diesel; de pomphouder; en tenslotte winstmarge (dat noemen ze de 'crack spread'). Dus niet alleen de Brentprijs schommelt, maar ook de prijs van het eindproduct en met name diesel schoot omhoog, waarmee de *crack spread* toenam. Dus extra veel winsten voor de olieboeren.

Naar het buitenland

Hoe zit het bij onze burens? De verschillen zitten eigenlijk alleen in de btw en de toeslagen, de internationale handelsprijzen zijn binnen Europa wel zo'n beetje gelijk. In Duitsland schelen de toeslagen normaal niet zo vreselijk

Prijsopbouw 1 april 2026

veel (€ 0,684), sterker nog, in Duitsland wordt de CO₂ bijdrage apart vermeld, terwijl die in Nederland in de prijs zit (hoop ik). De grote verschilmaker is de Duitse btw van 19%, terwijl er sinds 1 mei ook nog een tijdelijke noodverlaging van 14 cent is.

In België, Frankrijk en Luxemburg zijn de toeslagen ook lager (respectievelijk 60, 68 en 48 cent), terwijl Luxemburg met maar 17% btw de benzineprijs extra laag houdt om toeristen te trekken.

Het goede nieuws is, dat de hoge energieprijzen de energietransitie van olie naar zon versnellen en dat we misschien eerder de bus of de trein pakken, maar de meeste mensen nemen liever de auto: vlug, veilig maar niet voordelig. En nog iets: in de lucht- en scheepvaartbranche wordt nauwelijks accijns geheven op kerosine en diesel.

Bronnen:

- IEX: beleggingsplatform in Nederland; Rijksoverheid.nl over accijnzen
- AI voor het opzoeken van al die toeslagen op 1 april 2026 voor benzine en diesel
- Artikel in *de Volkskrant* van 7 mei 2026

Tekening: Joop van Eck

Dick is een natuurkundige die met zijn Captur (1:19) 10.000 kilometer per jaar rijdt (altijd nog zo'n 500 liter).

Groener, goedkoper en minder gedoe: autodelen komt naar Hees

Binnenkort zie je ze mogelijk in de wijk: nieuwe elektrische deelauto's, voor en door bewoners van Nijmegen-West. Momenteel werken we met verschillende bewoners hard aan het opzetten van een autodeelcoöperatie, waar ook bewoners van Hees zich bij kunnen aansluiten. In Nijmegen-Oost bewijzen bewoners al dat het werkt: auto's delen en daarmee veel ruimte, gedoe en geld besparen!

De meeste auto's in onze straten staan het grootste deel van de week stil. Ondertussen lopen de kosten van verzekering, belasting en onderhoud wel door. Autodelen biedt een alternatief: door auto's juist veel en efficiënt te gebruiken bespaar je flink in de kosten. Dat scheelt al snel meer dan 30%: zo kost een benzineauto gemiddeld 68 cent per kilometer; een elektrische deelauto slechts 48 cent per kilometer.

Bovendien neemt een autodeelcoöperatie je een hoop gedoe uit handen. Onderhouden, schoonmaken... Je hoeft het niet meer alleen te doen. En hoe minder auto's in de wijk, hoe meer ruimte voor andere mooie dingen. Er kunnen verschillende redenen zijn om je aan te sluiten bij de coöperatie. Mogelijk heb je een (tweede) auto die onnodig veel stilstaat. Misschien heb je uitwonende kinderen die zelf geen auto hebben, maar er soms wel een willen gebruiken. Of je wil elektrisch gaan rijden, maar ziet op tegen de kosten van een nieuwe auto. In al die gevallen is autodelen een uitkomst.

Koen van Zon

Om dit mogelijk te maken zijn we met bewoners uit de wijken van Nijmegen-West bezig om een autodeelcoöperatie op te zetten. Zonder winstoogmerk, met inspraak voor alle deelnemers. We doen dit niet alleen: we krijgen hulp van de gemeente Nijmegen en de non-profitorganisatie DEEL, die in het hele land vergelijkbare coöperaties heeft helpen opzetten, waaronder in Nijmegen-Oost.

Hoe het werkt

Als de autodeelcoöperatie straks van start gaat kun je je als huishouden aansluiten, met daarbinnen verschillende bestuurders. Als bestuurder reserveer je een deelauto gemakkelijk met een app, voor zolang je wilt. Een kastje in de auto registreert wie er rijdt, hoe lang en hoe ver. Aan het eind van de maand is daardoor duidelijk wat je verbruikt hebt. Dat bedrag wordt verrekend met een voorschot dat je maandelijks betaalt, op basis van je geschatte aantal kilometers. Net als bij je energiecontract verrekent de coöperatie je daadwerkelijke verbruik. Naast deze variabele kosten betaal je maandelijks een klein vast bedrag om te voorzien in onder meer onderhoud en het leasecontract.

Wil je op vakantie met de deelauto? Dat kan! Sterker nog: het is juist goed om ze voor vakanties te gebruiken. Een auto die rijdt, is een auto die zichzelf terugverdient. In de op te richten coöperatie gaan we gezamenlijk bepalen hoeveel deelauto's er in Nijmegen-West komen en waar. Het streven is dat je niet meer dan 250 meter hoeft te lopen naar de auto in jouw buurt. Is die bezet? Dan kun je altijd een auto verderop in de wijk gebruiken. Is zelfs die vergeven? Dan kun je uitwijken naar een commerciële deelauto, op kosten van de coöperatie. Zo leert de ervaring van andere autodeelcoöperaties dat je altijd de rit kunt maken die je voor ogen hebt, ook in de vakantieperiode.

We begrijpen dat de overstap naar autodelen wennen zal zijn. Daarom beginnen we met een proefperiode van zes maanden waarin we er samen met alle deelnemende huishoudens achter komen wat voor ons werkt en wat niet. We leasen de auto's dan van DEEL. Pas daarna starten we onze eigen coöperatie en kun je vrijblijvend besluiten of je mee wil doen. De coöperatie krijgt een bestuur en een ledenraad, waarin alle deelnemers inspraak hebben.

Archiefplezier met foto's van Hees

Ervaringen in Nijmegen-Oost

In Nijmegen-Oost zijn bewoners in april 2025 gestart met hun eigen autodeelcoöperatie ZoOost. Meer dan 35 huishoudens delen daar naar volle tevredenheid vijf elektrische auto's – na drie maanden gaven deelnemers de coöperatie gemiddeld een 8,4. Joris van Meel stond aan de basis van ZoOost en deelt zijn ervaringen. 'Wat mij opvalt is dat mensen sneller wennen dan gedacht. Het reserveren gaat simpel, kosten zijn voorspelbaar en het voelt al snel normaal om geen eigen auto meer te hebben. Natuurlijk zijn er soms uitdagingen, maar die worden altijd samen opgelost.'

De meest gestelde vraag die Joris vooraf kreeg was of je nooit naast een auto grijpt omdat ze allemaal gereserveerd zijn. 'Het antwoord is nee', zo leerde hij. 'In die gevallen kun je op kosten van de coöperatie altijd een commerciële deelauto pakken. Maar dat is in het eerste jaar hooguit tien keer gebeurd!'

'Waar ik nog het meest blij van werd', voegt Joris toe, 'is de enorme onderlinge verbinding die we samen hebben. We voelen ons geen klanten, maar leden. We helpen elkaar en bouwen samen aan een wijk met minder auto's en meer ruimte. En dat voelt goed!'

Informatieavond

Het plan is om in het najaar van start te gaan. Met hoeveel deelnemers en auto's is afhankelijk van het aantal aanmeldingen, dus sluit je aan als je belangstelling hebt! Als je benieuwd geworden bent en meer wil weten kun je verder lezen op <https://wijzijndeel.nl/nijmegen-west/>. Daar vind je ook een link naar een aanmeldformulier. Geïnteresseerden kunnen ook aansluiten op de informatieavond op dinsdag 16 juni in Wijkcentrum De Biezantijn. De deuren gaan open om 19.15 uur en de bijeenkomst begint om 19.30 uur. Wie vragen heeft kan ook altijd terecht bij de contactpersoon voor Hees, Koen van Zon. Je kunt hem bereiken op koenvanzon@proton.me of 06 52 11 09 24.

In de vorige editie van *de Stenen Bank* schreef ik een stukje over mijn werk bij het Regionaal Archief Nijmegen (RAN). Daar beschrijf ik de foto's die Paul Eijkhout na zijn dood in 2024 heeft nagelaten. Op dit moment heb ik 132 foto's beschreven, gedateerd, de plek in Hees opgezocht en zover als mogelijk ook de situatie omschreven. De drie foto's in de vorige *Stenen Bank* zijn waarschijnlijk van te lang geleden en daardoor niet genoeg herkenbaar bij de lezers van vandaag. Ik heb dan ook jammer genoeg geen reacties mogen ontvangen.

Een nieuwe poging, dit keer met meer recente foto's.

Foto 1: Een jongen op de fiets. Wie herkent hem en kan zelfs de plek en bij benadering het jaartal noemen?

Foto 2: Een moeder (?) met haar vijf kinderen. Aan de kleding, de kapsels en het matrozenpakje te zien, denk ik aan de vijftiger jaren van de vorige eeuw?

Foto 3: Een foto uit 1938. Acht kinderen vieren met hun ouders een huwelijksfeest. De foto is/was in het bezit van C. de Hartog.

Ik hoop van harte op reacties. Alle tips zijn welkom. U kunt deze mailen naar marijkesampers@gmail.com

Tekst | Tony Schouten
Foto's | diverse bewoners

Makersmarkt voor herhaling vatbaar

Zondag 29 maart was een bijzondere, drukke dag op het Kerkpad. In de ochtend werden in het oude, smallere gedeelte, allemaal marktkraampjes ingericht. 's Middags was er de Makersmarkt waar wijkgenoten hun zelfgemaakte sieraden, tassen, beelden, schilderijen, kaarten, mozaïek en meer presenteerden.

Al snel na de opening stroomden de eerste nieuwsgierige buurtbewoners toe. Sommigen kochten een schilderij of een fles Hees-wijn, anderen proefden een taart of bewonderden de vele handgemaakte creaties waarvan er vele van eigenaar wisselden. Daartussen stond ook Kris, 8

jaar, die - met een beetje hulp van haar zusje - zelfgemaakte kaarten, haarelastiekjes en meer aanbood. Er was te lezen dat de opbrengst bestemd was voor Stichting Jarige Job. Ze kregen hele leuke reacties en hebben een totaalbedrag opgehaald van ruim tachtig euro! Ook een uitstalling van de verzameling vintage fietsen, opgeknapt door Peter Jacobs, kreeg veel belangstelling. Maar die waren niet te koop.

Het weer werkte mee: het was fris, maar zonnig, en de bezoekers bleven komen. Op de piek van de middag ontstond er zelfs even een heuse file! En al die bezoekers maakten van de gelegenheid gebruik om niet alleen rond te kijken, of iets te kopen, maar ook om een praatje met elkaar te maken. En dat was precies wat Birgit Tax voor

ogen stond toen ze besloot dit evenement te organiseren. Ze wist toen ook meteen dat het unieke Kerkpad de meest geschikte plek hiervoor zou zijn.

Terugkijkend is ze nog steeds enthousiast: 'Het heeft echt verbindend gewerkt. Hees bruist van creatief talent en deze middag was een mooi bewijs dat zo'n markt een buurt dichter bij elkaar brengt.' Een greep uit de reacties van deelnemers en bezoekers laat zien dat ze het helemaal met haar eens zijn:

'... wat een succes! ... een hele leuke middag en fantastisch georganiseerd ... wat een leuke markt met zo veel verschillende kraampjes ... dat er zoveel creatief talent is in Hees ... een leuke en verrassende ervaring

... een hele leuke middag met een hele leuke sfeer ... voor herhaling vatbaar zou ik zeggen!

Met dat laatste is Birgit het eens, al weet ze niet zeker of dat ervan komt. Ze vond het heel leuk om dit een keer

te organiseren. Ze is daarbij financieel gesteund door stichting Buurtgroei die het mogelijk maakte de marktkraampjes te huren en de 1.000 flyers en affiches te printen. We moeten even afwachten of er volgend jaar weer een Makersmarkt zal zijn. Wellicht vanuit een ander potje of eventueel met een bijdrage van de deelnemers. De deelnemers zijn in ieder geval enthousiast genoeg. Zoals een van hen opmerkte: 'Voor een volgende editie mag je mij altijd benaderen.'

IN HET ZONNETJE

tekst | Irma Bogers fotografie | Ton van Seters

In vorige afleveringen van *de Stenen Bank* zijn de bezorgers, de stickeraars en Wilma Timmers, die zorgt voor het printen van de adresstickers, in het zonnetje gezet. Deze keer is het de beurt aan Ton Ellenbroek. Hij coördineert het stickeren en de bezorging.

'Het is zo'n beetje in 2022 begonnen', vertelt Ton. De bezorging werd toen door jongeren gedaan. Maar de bezorgperiode werd steeds langer. 'Met een aantal vrijwilligers van de eco-ruïne kwamen we tot de conclusie dat een andere aanpak nodig was. Het idee ontstond om een aantal oudere mensen in de buurt te vragen een rondje te maken. Dit idee is voorgelegd aan het bestuur. Bij de eco-ruïne en bij het Koor van de Straat, waar ik ook bij zit, waren genoeg mensen te vinden die mee wilden doen. Uiteindelijk had ik zo'n vijftien lopers.'

Als *de Stenen Bank* van de drukker komt, krijgt Ton een telefoontje van de vormgever met het verzoek thuis te zijn als de drukker de bladen bezorgt. Na aflevering gaan de stickeraars aan de slag. Tijdens het stickeren legt Ton de stapeltjes van de straten die bij elkaar horen op een stapel, zoals de Dikke Boomweg, Bloemendaalseweg en Molenweg. De volgende dag komen de bezorgers ieder hun stapel ophalen. 'Ik ben er zo'n zes uur per keer mee bezig', zegt Ton. 'Er gaan ook nog een aantal bladen naar B en W en naar gemeenteraadsfracties. Die breng ik naar het stadhuis. Binnen drie tot vier dagen zijn alle exemplaren van *de Stenen Bank* bezorgd. Ik vind het leuk om dingen te organiseren en om iets te doen voor de wijk. Daar maak ik tijd voor. Als mensen één keer in de drie maanden een wijkje willen lopen, zijn ze van harte welkom. Ze kunnen zich bij mij melden.'

ton.ellenbroek@kpnplanet.nl

Jeu de boules: wie doet mee?

In het Distelpark bij de Wolfskuilseweg ligt een mooie jeu-de-boulesbaan in het groen. Iedereen kan daar gebruik van maken! Op elke zaterdag spelen we vanaf 11.00 uur met een paar mensen uit de buurt, maar er is nog ruimte voor meer mensen die graag een balletje werpen.

Stuur een berichtje als je interesse hebt:
annekekolman@gmail.com

ADVERTENTIES VAN SPONSOREN

De redactie draagt deze sponsors een warm hart toe. Zij maken het mede mogelijk dat we *de Stenen Bank* kunnen maken. Wilt u uw bedrijf ook meer gezicht geven in Hees en ons werk steunen? Uw advertentie is welkom!

Gegroeid, en daarom VERHUISD naar het NYMA-gebouw

deMessenslijper.nl

Zijn uw messen en (tuin)gereedschappen nog scherp genoeg?

- Kunt u tomaat in dunne plakjes serveren?
- Snippert u uien met droge ogen?
- Heeft u nog plezier in het snijden, knippen of maaien?

Zo nee, dan moet het scherper om er écht plezier aan te beleven

deMessenslijper.nl: snij- en knipgereedschappen optimaal scherp!

DeMessenslijper.nl slijpt uw messen, scharen en (tuin)gereedschappen:

- op Japanse **bankstenen** (=wetsstenen),
- afgestemd op ieder mes (etc.) afzonderlijk,
- erg scherp en lang scherp,
- budgetvriendelijk (zie website) met een uitstekende service!!
- Evt. bij u thuis of uw etablissement met een mobiele slijperij

Bel, mail, app of bezoek www.deMessenslijper.nl of kom naar de NYMA

www.deMessenslijper.nl/contact / 06-47974060 / han@demessenslijper.nl / Nyma, Waalplein 3, unit 4

Hoe wilt u herinnerd worden?

Voor een persoonlijke uitvaartbegeleider in uw buurt

☎ 06 3434 2117 (dag en nacht bereikbaar)

www.najade-uitvaarten.nl

Najade Uitvaarten

KINDERFIETSEN
ELEKTRISCHE FIETSEN
RACEFIETSEN & ATB'S
STADS- & HYBRIDEFIETSEN

*Bike
Totaal*

DENNENSTRAAT 69
6543 JP NIJMEGEN
024 - 377 00 06
INFO@THOONENBIKETOTAAL.NL
THOONENBIKETOTAAL.NL

THOONEN
tweewielers

TRAVEL BY
Anouk

- Familiereizen
- Groepsreizen
- Incentives
- Rondreizen op maat
- City trips
- Honeymoons
- Zomervakantie
- Wintersport

Voor al jouw reiswensen!

Voor contact, reisinspiratie of meer informatie:

info@travelbyanouk.nl

www.travelbyanouk.nl

brunna altijd actueel

Fuchsiastraat 22/24 Nijmegen

- > Makkelijk bereikbaar
- > Volop gratis parkeergelegenheid
- > Uitgebreid assortiment in de winkel
- > Alle boeken verkrijgbaar (op voorraad of bestellen)
- > Uitgebreide openingstijden (iedere dag vanaf 9 uur)
- > Geldautomaat voor storten en opnemen
- > Tevens kopiëren en OV-Chip oplaadpunt
- > U bent van harte welkom

Telefoon : (024) 388 69 76

Dagelijks open van 09:00 tot 18:00 uur
en zaterdag tot 17:00 uur

 Terra te huur: groeps- en praktijkruimte

www.terra-nijmegen.nl • info@terra-nijmegen.nl

024-3780488 | 06-23615900

individuele- en groepstherapie | dans | trainingen | coaching |
yoga | cursussen | massage | meditatie ...

t Sfeerhuys
bij de Looimaten

**Een mooie plek voor
een bijzonder moment**

www.sfeerhuys.nl
024-3790676

borrel - diner - feest - afscheid

Muziek op maat

Muziekschool Muziekopmaat voor
individuele-, groeps- en bandlessen.

Van 4 tot 88 jaar.

Bezoek de website: www.muziek-op-maat.nl

Puik familiespellen uit Hees
www.gaminbiz.nl

GAM
IN BIZ

Gezond op maat

POSITIEVE GEZONDHEID IN DE PRAKTIJK

Als gezondheid niet meer vanzelfsprekend is:
tips rondom ontspanning, slaap, beweging en voeding die
passen in uw leven en waarmee u de dingen kunt blijven
doen die u graag doet

www.gezond-op-maat.nl

TuinKracht

Zorg(t) voor uw tuin

John Bosman 06 - 199 110 30
info@tuinkrachthoveniers.nl
www.tuinkrachthoveniers.nl

Anne Hoekstra
Gecertificeerd/gediplomeerd (sport)masseur

MASSAGEPRAKTIJK HEES
ANNE HOEKSTRA

- Voor de individuele- en groepssporter in Hees
- Blessurepreventie en -behandeling
- Massage
- MTC taping (kinesio), o.m. effectief bij **menstruatiepijnen en hooikoorts**
- MLD/Oedeemtherapie

M : 06 13162140
E : info@massagepraktijkhees.nl
W : www.massagepraktijkhees.nl

NGS sport & wellness massage
Aangesloten bij het Nederlands Genootschap voor Sportmassieurs

Plan A

Werken | Ontmoeten
Vergaderen | Kantoren | Flexwerken

Eten | Drinken
Tapas | Pizza's | Bieren | Wijnen

Openingstijden

Werken	Restaurant
Ma t/m Vr 08.00 - 17.00	Ma Gesloten
Za & Zo Gesloten	Di t/m Do 17.00 - 23.00
	Vr 16.00 - 00.00
	Za & Zo 12.00 - 00.00

Tot snel!
Plan A

Vlietstraat 22,
6542 SM Nijmegen
06 20 29 03 12
info@plan-a-nijmegen.nl
plan-a-nijmegen.nl

Wilt u ook adverteren
in *de Stenen Bank*?

Bezoek onze website
voor de mogelijkheden.

de Stenen Bank is een uitgave van de Vereniging Dorpsbelang Hees.
De vereniging streeft naar het behoud van het groene en dorpse karakter van Hees.

Redactie

Peter Smits (hoofredactie), Rutger Zwart (eindredactie), Irma Bogers, Henk Termeer, Tony Schouten | **vormgeving:** Michel Wolf | **fotografie:** Ton van Seters | **vaste medewerkers:** Roos Biemans, Cor van der Donk, Dick van Eck, Sanne Geurts, Harry Havekes, Marie-José Kommers, Kwan, Jacques de Vroomen | **advertenties:** redactiestenenbank@dorpsbelanghees.nl

Kopij

Kopij inleveren voor donderdag 6 augustus 2026 op het redactieadres. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen al dan niet te plaatsen, te redigeren of in te korten.

Redactieadres van de Stenen Bank

redactiestenenbank@dorpsbelanghees.nl

Algemeen adres voor publicaties (incl. website en nieuwsbrief)

communicatie@dorpsbelanghees.nl

Lid worden?

U kunt zich aanmelden als lid door een e-mail te sturen aan het secretariaat, of via het contactformulier op de website. Het lidmaatschap kost € 15 per jaar.

Het bestuur van de Vereniging Dorpsbelang Hees

Voorzitter: Toon Snelder, voorzitter@dorpsbelanghees.nl
Secretaris: Rogier Huurman, secretaris@dorpsbelanghees.nl
Penningmeester: Maarten de Waal, financien@dorpsbelanghees.nl
Marjon Otten, marjon.otten@dorpsbelanghees.nl
Hermien Miltenburg, h.miltenburg@dorpsbelanghees.nl

Secretariaat

Uranusstraat 30D, 6543 XS Nijmegen
secretariaat@dorpsbelanghees.nl, 06 20 72 02 62

Penningmeester

financien@dorpsbelanghees.nl

IBAN: NL40 INGB 0000 349955 t.n.v. Vereniging Dorpsbelang Hees

Werkgroepen/contactpersonen

Groen Hees: Ab Verheul, groen@dorpsbelanghees.nl, 06 575 1 6425

Historie: Henk Termeer, historie@dorpsbelanghees.nl

Leefomgeving: Hans Lambert, wgleefomgeving@dorpsbelanghees.nl

Bouwdorp Hees: Anne Geurts-Kuiper, bouwdorp@dorpsbelanghees.nl

Cultuur: Marjon Otten, marjon.otten@dorpsbelanghees.nl

Focusgroepen/contactpersonen

St. Jozefklooster: Bram Linssen, bramlinssen@gmail.com

Toekomst Terrein Zwembad West: Toine van Gaal, toinevangaal@gmail.com

Mobiliteit/Sluipverkeer: Chrit Horsels, c.horsels@online.nl

Luchtkwaliteit: Toon van Helmond, t.vanhelmond@kpnmail.nl

Veilig Hees: Marie-José Metz, m.j.c.m.metz@gmail.com

Nieuwbouw Driestroom: Fred Huige, fredhuige74@gmail.com

Grondwateroverlast: Toine van Gaal, toinevangaal@gmail.com

Kapucijnenklooster: Rogier Huurman, kapucijnenklooster@dorpsbelanghees.nl

Wijkagenten: 0900-8844

hans.zweers@politie.nl | menno.sengers@politie.nl | nermin.becirbasic@politie.nl

Meld- en Herstel: meldingen kunnen worden doorgegeven via de **Meld&Herstel APP** of bel 14 024.

Wijkteam Nieuw-West:

Regisseur fysiek: *Peter van Zanten*

Regisseur sociaal: *Juul Martin*

Regisseur veiligheid: *Thijs de Groen*

Projectmedewerker: *Romé Krooikamp*

mail wijkregisseurwest@nijmegen.nl, of bel 14 024.

Bezoek ook de website www.dorpsbelanghees.nl

Voor u gesignaleerd

DIGITAAL CAFÉ

De bibliotheek organiseert regelmatig een spreekuur voor bewoners die hulp nodig hebben bij digitale vaardigheden. Iedereen kan hier terecht met bijvoorbeeld vragen over het delen van foto's, het opslaan van bestanden of het downloaden van apps. Dit digitale spreekuur vindt onder andere plaats in wijkcentrum de Schalmei in Neerbosch, op woensdagen tussen 10.00 en 12.00 uur. Actuele informatie is te vinden via www.obgz.nl. Stel je liever je vraag via de telefoon? Bel dan naar de digitale hulplijn: (024) 327 49 99 (maandag-donderdag, 10.00-16.00 uur).

KANDIDATEN VOOR KINDERLINTJES

De gemeente Nijmegen zoekt jeugdige superhelden. Bijvoorbeeld een kind dat geld inzamelt voor het goede doel, de zieke buurvrouw helpt of ervoor zorgt dat de speelplek schoon en afvalvrij is. Heeft u iemand in gedachten? En is deze superheld tussen de 4 en 13 jaar oud? Meld het kind dan aan voor een kinderlintje! Op nijmegen.nl/kinderlintjes vindt u meer informatie. Aanmelden kan tot 1 november 2026.

NIMMA SPORTZOMER IN WEST

Op donderdag 13 augustus vindt in de SportQube aan de Rosa de Limastraat een sportdag voor jong en oud plaats. Jongeren kunnen kennis maken met verschillende sporten. Senioren kunnen in hun eigen tempo deelnemen aan het programma. Ook is er een gezondheidsplein waar u tips krijgt om fit te blijven. Tussendoor is er volop ruimte om anderen te ontmoeten onder het genot van een kop koffie of thee. Het actuele programma vindt u op: nijmegen.nl/nimmasportzomer

GRONDWATER

Eind 2023 kregen honderden bewoners in Hees en Nijmegen-West last van een verhoogd grondwaterpeil. Het ging vooral om water in kelders en vocht in muren. De gemeente heeft eerder onderzoek laten doen naar de oorzaken. Hieruit bleek dat de grondwaterstand onder andere is gestegen door het verhogen van het waterpeil in het Maas-Waalkanaal. De gemeente onderzoekt nu welke delen van Nijmegen in de toekomst opnieuw last kunnen krijgen van het grondwater. De uitkomsten van dit laatste onderzoek worden deze zomer verwacht. Ondertussen kan iedereen de actuele grondwaterstanden volgen via *Grondwaterstanden Nijmegen*. Contactpersoon voor vragen over grondwateroverlast is sinds 1 maart omgevingsmanager David Smit. Wie vragen heeft over grondwater kan mailen naar wateroverlast@nijmegen.nl of bellen naar 06 343 09 565.

Nieuwe burenen?

Heeft u nieuwe burenen? Meld het ons en stuur een mail naar secretariaat@dorpsbelanghees.nl. Wij heten hen graag welkom met een informatiefolder en een gratis nummer van *de Stenen Bank*.

Veel plezier met uw *Stenen Bank*